

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 30.5.2005
KOM(2005) 206 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

**om Europeiska unionens ungdomspolitik
Ta tillvara ungdomarnas intressen i Europa –
genomförande av Europeiska ungdomspakten och främjande av ett aktivt
medborgarskap**

Meddelande från Ján Figel'
i samarbete med Vladimír Špidla

1. INLEDNING

EU:s framtid avgörs i allt högre grad av dess förmåga skapa samhällen som är barn- och ungdomsvänliga. Europeiska rådet antog Europeiska ungdomspakten vid vårmötet 2005¹ som en del av den reviderade Lissabonstrategin med fokus på tillväxt och arbetstillfällen. Därigenom erkände rådet nödvändigheten av att integrera ungdomarna i samhället och arbetslivet och bättre utnyttja deras potential för att EU åter ska få en stabil och hållbar tillväxt.

Pakten belyser den roll som ungdomen spelar på de viktigaste områdena i Lissabonstrategins partnerskap för tillväxt och sysselsättning. Vikten av att ta hänsyn till ungdomarna, särskilt i den europeiska sysselsättningsstrategin, strategin för social integrering och arbetsprogrammet ”Utbildning 2010” betonas, och en samstämmighet mellan initiativen på dessa områden efterlyses.

Pakten antogs samtidigt med att första fasen av genomförandet av vitboken ”Nya insatser för Europas ungdom”² fullbordades. Denna vitbok hade antagits 2001 och därefter vidareutvecklats i rådets resolution i juni 2002³. I vitboken föreslås att EU upprättar en ram för sitt samarbete på ungdomsområdet i syfte att öka ungdomarnas samhällsengagemang genom att tillämpa en öppen samordningsmetod och genom att ta med en ungdomsdimension i övrig politik.

Europeiska unionen är mer än någonsin i behov av ett varaktigt engagemang från ungdomarna för att kunna skapa ett Europa för alla. För att ungdomspakten ska lyckas krävs medverkan av alla berörda parter, framför allt av ungdomsorganisationerna, de lokala och regionala myndigheterna och arbetsmarknadens parter.

I detta meddelande

- anges hur pakten kan omsättas i praktiken,
- fastställs prioriteringarna för den öppna samordningsmetoden på ungdomsområdet,
- behandlas frågan om en ungdomsdimension i övrig politik,
- förtecknas relevanta EU-program,
- diskuteras hur ungdomarna kan bli mer delaktiga i den politiska beslutsprocessen.

2. EN UNGDOMSDIMENSION I LISSABONSTRATEGIS PARTNERSKAP FÖR TILLVÄXT OCH SYSSELSÄTTNING

2.1. Bakgrund

I det förslag till Europeisk ungdomspakt som lades fram av regeringarna i Frankrike, Spanien, Sverige och Tyskland urskiljdes fyra huvudområden:

---

¹ Bilaga 1 till slutsatserna från Europeiska rådets möte i Bryssel den 22–23 mars 2005 (7619/05).

² KOM(2001) 681.

³ EGT C 168, 13.7.2002.

- Ungdomars utsatthet.
- Behovet av ökad solidaritet mellan generationerna i ett samhälle med en åldrande befolkning.
- Nödvändigheten av att ungdomarna får utbildning.
- Behovet av att öka samstämmigheten i politiken på samtliga de områden som rör ungdomar.

Denna bedömning sammanfaller med bedömningen i vitboken.

Ungdomarna som grupp håller på att förändras till sin karaktär pga. trycket från ekonomiska och sociokulturella faktorer.

Unga människor når de olika stadierna i livet senare än under tidigare generationer, och vägen dit är mindre rak.

När Europeiska rådet arbetade med översynen efter halva tiden av Lissabonstrategin noterade det vikten av att de demografiska faktorerna beaktas vid utformningen av EU:s framtida politik.

I grönboken om de demografiska förändringarna⁴ anger kommissionen att sjunkande födelsetal och högre förväntad livslängd har medfört dramatiska förändringar i storleken och åldersstrukturen hos Europas befolkning. Andelen unga i åldrarna 15–24 år kommer att minska från 12,6 % till 9,7 % mellan 2005 och 2050, medan andelen personer i åldersgruppen 65 år eller äldre kommer att öka från 16,4 % till 29,9 %.⁵ I grönboken uppmärksammas vad dessa förändringar kommer att innebära för EU, med särskild betoning på ungdomarna. Också i den nya socialpolitiska agendan 2005–2010⁶ betonas vikten av en generationsövergripande strategi.

Det är svårt för ungdomarna att komma ut på arbetsmarknaden. Ungdomsarbetslösheten är mer än dubbelt så hög som den genomsnittliga arbetslösheten i EU (17,9 % av ungdomarna under 25 år, jämfört med 7,7 % av de personer som är 25 år eller äldre)⁷. Hos unga är risken att drabbas av fattigdom särskilt hög (19 % av personerna mellan 16 och 24 år, jämfört med 12 % av personerna mellan 25 och 64 år)⁸.

Ungdomarna har en avgörande roll att spela för att Lissabonmålen ska kunna uppnås att skapa nya arbetstillfällen, ökad tillväxt och hållbar utveckling, eftersom ungdomarna utgör den framtida arbetskraften och den källa ur vilken välbehövad forskarkapacitet, innovationsförmåga och entreprenörskap kommer att hämtas i framtiden. Men Lissabonmålen kan bara uppnås om ungdomarna har fått tillräckliga kunskaper och färdigheter genom passande utbildning av hög kvalitet. Det är endast möjligt om olika hinder, såsom fattig uppväxt och social utestängning, undanröjs. Problemet med den bristande jämställdheten måste också lösas, eftersom arbetslösheten och risken att drabbas av fattigdom är högre hos unga kvinnor än hos unga män, trots att fler unga män slutar skolan i förtid.

---

⁴ KOM(2005) 94.

⁵ Eurostats befolkningsprognoser baserade på 2004, baslinjevariant.

⁶ KOM(2005) 33.

⁷ KOM(2005) 94.

⁸ Se föregående fotnot.

2.2. Europeiska ungdomspakten

Mot bakgrund av detta och i överensstämmelse med kommissionens strategiska mål för perioden 2005–2009⁹ ansåg Europeiska rådet det nödvändigt att låta ungdomar omfattas av en rad program och åtgärder som helt och hållet faller inom ramen för Lissabonstrategin, och antog därför en pakt som består av tre delar (se bilaga 1):

- Sysselsättning, integration och befordringsmöjligheter.
- Utbildning och rörlighet.
- Möjlighet att förena yrkesliv med privatliv och familjeliv.

Lämpliga åtgärder på dessa områden bör utformas främst inom ramen för den europeiska sysselsättningsstrategin, strategin för social integration och arbetsprogrammet ”Utbildning 2010”. Det faktum att en ungdomsdimension tas med i partnerskapet för tillväxt och sysselsättning medför inga nya strukturer. Genom att åtgärderna till förmån för ungdomarna stärks kommer pakten att bidra till att öka effekten hos Lissabonstrategin.

Medlemsstaterna kommer att stödja sig på de integrerade riktlinjerna för tillväxt och sysselsättning (kombination av ekonomiska riktlinjer och sysselsättningsriktlinjer), som kommissionen föreslog i april 2005¹⁰, när de lägger fram sina nationella Lissabonprogram för reform hösten 2005 (bilaga 2).

Övervakningen av paktens genomförande kommer att integreras med rapporteringen om Lissabonstrategin. Kommissionen kommer i sin årliga rapport om Lissabonstrategin att utgå från de rapporter som medlemsstaterna lägger fram varje höst om de framsteg som gjorts vid genomförandet av de nationella Lissabonprogrammen. Denna rapport granskas därefter av de berörda rådskonstellationerna och diskuteras vid Europeiska rådets vårmöte.

På EU-nivå har kommissionen meddelat att den kommer att lägga fram ett Lissabonprogram inriktat på de prioriteringar som fastställdes vid halvtidsöversynen av Lissabonstrategin under Europeiska rådets vårmöte 2005.

Följande avsnitt belyser de aspekter av de integrerade riktlinjerna och det kommande Lissabonprogrammet som är relevanta för pakten.

2.2.1. Åtgärder för öka ungdomars sysselsättning, integration och befordringsmöjligheter

De föreslagna sysselsättningsriktlinjerna 2005–2008, som numera ingår i de integrerade riktlinjerna, utgör kärnan i den europeiska sysselsättningsstrategin och spelar en central roll för samordningen av medlemsstaternas sysselsättningspolitik. De är främst inriktade på hur sysselsättningspolitiska åtgärder kan bidra till att skapa fler och bättre arbetstillfällen. De innehåller följande tre övergripande prioriteringar:

- Få in och behålla flera människor i arbete och modernisera de sociala trygghetssystemen

---

⁹ COM(2005) 12.

¹⁰ KOM(2005) 141.

- Förbättra arbetstagares och företags anpassningsförmåga liksom flexibiliteten på arbetsmarknaderna.
- Öka investeringarna i humankapital genom bättre utbildning och färdigheter.

Följande riktlinjer är av särskild betydelse för ungdomarna:

- Främja en livscykelinriktad syn på arbete (som bl.a. innehåller ett förnyat försök att skapa sysselsättningsmöjligheter för unga och minska ungdomsarbetslösheten och resoluta åtgärder för att undanröja skillnaderna mellan män och kvinnor när det gäller sysselsättning, arbetslöshet och löner).
- Sörja för att en arbetsmarknad som är öppen för alla står till förfogande för arbetsökande och missgynnade personer.
- Förbättra förmågan att bemöta arbetsmarknadens behov.
- Utöka och förbättra investeringarna i humankapital.
- Anpassa utbildningssystemen till nya kompetenskrav.

Medlemsstaterna får ekonomiskt stöd från de europeiska strukturfonderna, särskilt Europeiska socialfonden, för att vidta de relevanta åtgärderna. De uppmanas även att vända sig till Europeiska investeringsbanken.

I programmet för ömsesidigt lärande om sysselsättning, där utbyte av bra metoder mellan medlemsstaterna främjas, läggs tonvikten på ungdomssysselsättningen under 2005. Kommissionen kommer också att fortsätta sina ansträngningar för att säkerställa att gemenskapslagstiftningen mot diskriminering i arbetslivet på grund av ålder överförs i sin helhet till den nationella lagstiftningen och genomförs¹¹.

Såsom angivits i ett meddelande om den socialpolitiska agendan¹², kommer strategin för social integration att förses med en ungdomsdimension. Dessutom kommer rådets resolution om ungdomars sociala integration¹³ att beaktas. Detta kommer sannolikt leda till att hög prioritet ges åt att förbättra situationen för de mest utsatta ungdomarna, utrota barnfattigdomen och ta initiativ för att förhindra att elever slutar skolan i förtid. Kraftigt missgynnade ungdomars sociala integration kommer att bli föremål för en studie. I denna kommer särskild uppmärksamhet att ges åt integration på arbetsmarknaden, oberoende och ett aktivt deltagande i samhället.

---

¹¹ Rådets direktiv 2000/78/EG, 27.11.2004, EGT L 303, 2.12.2000.

¹² KOM(2005) 33.

¹³ Resolution från rådet 9601/04, 28.5.2004.

Kommissionen välkomnar arbetsmarknadsparternas åtagande att bidra till pakten genom gemensamma insatser inom ramen för den sociala dialogen¹⁴.

---

¹⁴ Skrivelse från den europeiska fackliga samarbetsorganisationen ETUC, den europeiska organisationen för arbetsgivare med offentlig anknytning CEEP och det europeiska näringslivets samarbetsorgan UNICE/UEAPME av den 22 mars 2005.

Åtgärder för sysselsättning och social integration

- Medlemsstaterna vidtar åtgärder för att främja unga människors möjligheter till anställning, främst i syfte att
  - minska ungdomsarbetslösheten,
  - skapa sysselsättningsmöjligheter,
  - utveckla personliga åtgärdsprogram med bistånd i arbetssökandet, vägledning och utbildning.
- Kommissionen och medlemsstaterna prioriterar ungdomarna i programmet för ömsesidigt lärande om sysselsättning under 2005.
- Kommissionen och medlemsstaterna förbättrar situationen för de mest utsatta ungdomarna genom strategin för social integration.
- Kommissionen inleder en studie av kraftigt missgynnade ungdomars sociala integration under 2005.

2.2.2. Åtgärder för utbildning och rörlighet

I förslaget till integrerade riktlinjer betonas att EU måste utöka och förbättra investeringarna i humankapital och anpassa utbildningssystemen till nya kompetenskrav. Prioritet ges bl.a. åt att minska antalet elever som slutar skolan för tidigt, ge ökat tillträde till grundläggande yrkesutbildning och till utbildning på gymnasie- och högskolenivå, inbegripet lärlingsutbildning och utbildning i entreprenörskap samt skapa gemensamma ramar för att förtydliga innebörden av kvalifikationer och för att godkänna icke-formellt och informellt lärande.

Samtliga dessa åtgärder utgör prioriteringar i arbetsprogrammet "Utbildning 2010", som bidrar till genomförandet av de utbildningsrelaterade delarna i Lissabonstrategins partnerskap för tillväxt och sysselsättning och som kommer att ligga till grund för den nya förvaltningscykeln för Lissabonprocessen. I riktlinjerna betonas vikten av att man använder instrument och referensvärden som det har beslutats om på EU-nivå för att stödja reformer av nationella utbildningssystem.

Ömsesidigt lärande ingår i arbetsprogrammet "Utbildning 2010" och kommer under 2005 att omfatta områden av relevans för ungdomar:

- Nå riktmärket för hur många elever som slutar skolan i förtid, hur många som slutför sin utbildning samt läs- och skrivkunnighet.
- Genomförande av referensramen för kärnkompetenser på nationell nivå.
- Nå riktmärket att öka antalet examinerade i matematik, naturvetenskap och teknik, och framför allt minska obalansen mellan könen, och beakta kopplingen till grundskole- och gymnasieutbildningen.

Deras betydelse för ungdomar med sämre förutsättningar kommer att betonas i ett förslag till Europaparlamentets och rådets rekommendation om nyckelkompetenser, som kommissionen kommer att lägga fram under 2005 .

Kommissionen kommer att presentera ett utkast till en europeisk kvalifikationsram under 2006 i syfte att skapa gemensamma referenser för kvalifikationssystemen och kvalifikationsramarna i hela Europa. Denna ram kommer att kopplas till och stödjäs av arrangemangen för överföring av akademiska poäng och för kvalitetssäkring, principerna för identifiering och validering av icke-formellt och informellt lärande och till Europass (en enhetlig gemenskapsram för tydlighet i kvalifikationer och meriter).

Ett särskilt verktyg för erkännande av ungdomars arbete kommer att utvecklas i syfte att införliva ett ”Ungdomspass” med Europass. Försöksfasen bör kunna inledas under 2006.

En annan central del i arbetsprogrammet är att öka kunskaperna i främmande språk. Kunskaper i främmande språk är en förutsättning för att fler unga européer ska kunna delta i kunskapssamhället och bidra till den europeiska och globala mobiliteten, men även ett resultat av detta.

Eftersom det håller på att ske en övergång i ekonomin i riktning mot processer med större vetenskapligt och tekniskt innehåll, är det särskilt viktigt att ungdomar får utbildning i vetenskap och informations- och kommunikationsteknik.

Kommissionen kommer att anta ett meddelande om utbildning i entreprenörskap under 2005, där man understryker kopplingen mellan entreprenörskunskaper och grundläggande livskunskaper. Syftet med kommissionens handlingsplan för entreprenörskap är att ”stimulera företagandan” hos unga.

Åtgärder för utbildning

- Medlemsstaterna vidtar åtgärder till förmån för unga bl.a. i syfte att
  - minska antalet elever som slutar skolan i förtid,
  - förbättra tillgången till yrkesinriktad utbildning, inbegripet lärlingsutbildning och utbildning i entreprenörskap,
  - skapa ramar för förtydligande och erkännande av kvalifikationer och för godkännande av icke-formellt och informellt lärande.
- Medlemsstaterna genomför beslutet om Europass.
- Kommissionen antar ett meddelande om utbildning i entreprenörskap under 2005.
- Kommissionen föreslår en europeisk ram för kvalifikationer under 2006.
- Kommissionen antar en rekommendation om nyckelkompetenser under 2006.
- Kommissionen och medlemsstaterna börjar utarbeta ett ”ungdomspass” under 2006.

I förslaget till integrerade riktlinjer uppmanas medlemsstaterna att skapa större öppenhet i och tillhandahålla mer information om sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter, så att rörligheten underlättas, som en del av moderniseringen av arbetsförmedlingarna. Under Europeiska året för arbetstagarnas rörlighet 2006 kommer särskilda initiativ att tas för unga som gör sitt inträde på arbetsmarknaden. Uppföljningen av kommissionens och medlemsstaternas handlingsplan för kompetens och rörlighet 2002–2005 kommer från och med 2007 att inriktas på att förbättra ungdomarnas möjligheter på arbetsmarknaden genom ökad rörlighet. Medlemsstaterna ska vid behov förstärka sina strategier för undanröjande av hinder för rörlighet, enligt kommissionens rapport¹⁵ om uppföljningen av Europaparlamentets och rådets rekommendation om rörlighet inom gemenskapen för studerande, personer som genomgår yrkesinriktad utbildning, volontärer, lärare och utbildare¹⁶.

För att ytterligare främja rörligheten bland ungdomar i Europa har kommissionen föreslagit förstärkta program inriktade på unga, studenter och volontärer, med nya former av volontärverksamhet, i syfte att bredda och underlätta tillgången till Europeisk volontärtjänst. På informationsportalerna EURES (portal för rörlighet i arbetslivet) och PLOTEUS (portal för utbildning i Europa) kommer större hänsyn tas till de ungas behov, och kommissionen kommer i en studie att ge rekommendationer om en utvidgning av *mobility card* ska utvidgas för europeiska ungdomar. Kommissionen kommer att främja utbyte av bra metoder på området för rörlighet, till exempel *jobs d'été* i Frankrike, som kan komma att utvidgas till hela Europa efter en utvärdering av de första resultaten.

Åtgärder för ökad rörlighet

- Medlemsstaterna uppmanas att skapa större öppenhet och tillhandahålla mer information för att underlätta arbete och studier utomlands.
- I det europeiska året för arbetstagarnas rörlighet 2006 ingår särskilda initiativ för ungdomar.
- Kommissionen utvecklar särskilda verktyg, såsom EURES och PLOTEUS, för att öka ungdomars möjlighet att arbeta och studera utomlands.
- Kommissionen ger rekommendationer om *mobility card* för ungdomar.
- Under 2006 undersöker kommissionen möjligheten att utvidga initiativet *jobs d'été*.
- Under 2007 inför kommissionen och medlemsstaterna nya former av Europeisk volontärtjänst.
- Från och med 2007 vidtas åtgärder för att öka ungdomars yrkesrelaterade och geografiska rörlighet som en uppföljning av handlingsplanen för kompetens och rörlighet.

¹⁵ KOM(2004) 21.

¹⁶ EGT L 215, 9.8.2001.

2.2.3. Åtgärder i syfte att förena yrkesliv med privatliv och familjeliv

I de integrerade riktlinjerna uppmanas medlemsstaterna att vidta åtgärder för att öka möjligheten att förena arbetsliv med privatliv och familjeliv. En bättre balans mellan familjeliv och arbetsliv kan samtidigt bidra till att lösa problemen förenade med den åldrande befolkningen, särskilt problemet med de låga födelsetalen. Det gäller även tillgången till barnomsorg och omsorg om andra anhöriga. Särskild vikt kommer att läggas vid att utveckla innovativa, familjevänliga arbetsformer. Möjligheten att förena arbete och privatliv är avgörande för jämställdheten mellan unga män och kvinnor.

Efter grönboken om de demografiska förändringarna i Europa har kommissionen inlett ett samråd i syfte att kartlägga vilka politiska åtgärder som behöver vidtas eller förstärkas, på EU-nivå och nationell nivå.

Åtgärder för att förena yrkesliv med privatliv

- Medlemsstaterna ökar tillgången till barnomsorg och anhörigvård till rimliga priser och av god kvalitet.
- Medlemsstaterna utvecklar, med hjälp av kommissionen, nya former för arbetets organisation, t.ex. flexibla arbetstider, distansarbete, mammaledighet och föräldraledighet.
- Kommissionen håller samråd under 2005 om inverkan av befolkningsförändringarna och möjliga politiska åtgärder.

3. AKTIVT MEDBORGARSKAP FÖR UNGDOMAR

Ett aktivt medborgarskap för ungdomar utgör fokus för den öppna samordningsmetoden. I vitboken om ungdomsfrågor konstaterades ett ökat avståndstagande från samhällsfrågor bland ungdomarna.

För att delaktigheten, informationen, utbudet av volontärverksamhet och kunskaperna på ungdomsområdet ska kunna förbättras antog rådet 14 gemensamma mål under 2003 och 2004 (se bilaga 3)¹⁷.

I ett meddelande från oktober 2004¹⁸ bedömde kommissionen verksamheten på EU-nivå som positiv, men underströk behovet av lämpliga åtgärder på nationell nivå för att uppnå de gemensamma målen.

Medlemsstaterna kommer att inkomma med rapporter om de gemensamma målen för delaktighet och information senast i slutet av 2005. Under 2006 kommer det att läggas fram rapporter om volontärverksamhet och kunskaperna på ungdomsområdet. Kommissionen kommer att lägga fram en lägesrapport för rådet om var och en av dessa rapporter.

Delaktighet, information och volontärverksamhet på ungdomsområdet och ökade kunskaper om och förståelse för ungdomar utgör alljämt förutsättningar för att kunna skapa ett välmående samhälle. Rådet antog nyligen de gemensamma målen. Genomförandet i

¹⁷ EGT C 295, 5.12.2003.

Rådets resolutioner 13996/04 och 13997/04, 15.11.2004.

¹⁸ KOM(2004) 694.

medlemstaterna har därför endast påbörjats, och medlemsstaternas insatser inom ramen för den öppna samordningsmetoden på ungdomsområdet bör koncentreras på detta. Kommissionen anser att de befintliga prioriteringarna bör bibehållas och befästas.

När det gäller ungdomarnas samhällsengagemang bör tonvikten även fortsättningsvis ligga på att öka delaktigheten på lokal nivå, inom ramen för representativ demokrati, och att ge ökat stöd till undervisning om hur man kan medverka. Insatserna för att förbättra tillgången till information, tillhandahålla information av högre kvalitet och öka de ungas medverkan vid utformningen och spridningen av informationen bör stärkas.

Det politiska målet att stärka volontärarbetet bland unga inom EU för att främja deras samhällsengagemang och personliga utveckling förblir aktuellt. Volontärarbetarnas bidrag till samhället är alltså betydelsefullt, vilket framgår av behovet av långsiktig återuppbyggnad av de områden som drabbats i samband med den senaste tidens naturkatastrofer.

Som ett resultat av ungdomspakten och dess uppföljning inom förvaltningscykeln för Lissabonprocessen bör det vara möjligt att med hjälp av Lissabonmekanismerna uppnå ökad förståelse för och kunskap om ungdomarna på de områden som berörs, dvs. ungdomars sysselsättning, sociala integration, entreprenörskap och rörlighet samt erkännande av ungdomars arbete. Om forskningsresultaten på dessa områden utnyttjas bättre bör effekten av de politiska åtgärderna baserade på de gjorda erfarenheterna kunna stärkas.

Åtgärder för att främja ungdomars aktiva medborgarskap

- Kommissionen bekräftar prioriteringarna på området aktivt medborgarskap för ungdomar (deltagande, information och volontärverksamhet).
- Kunskaperna om ungdomssysselsättning, integration, entreprenörskap, rörlighet och erkännande av ungdomars arbete har ökat som ett resultat av att pakten ingår i förvaltningscykeln för Lissabonprocessen.

4. EN UNGDOMSDIMENSION I DEN ÖVRIGA POLITIKEN

Trots att de ungdomsrelaterade frågorna berör de flesta av EU:s politikområden, rekommenderar kommissionen att insatserna koncentreras till de politikområden som anges i Europeiska ungdomspakten.

Andra politikområden av relevans för ungdomar omfattar bl.a. följande:

Kommissionen kommer att fortsätta sina insatser mot rasism och främlingsfientlighet bland ungdomar. Den unionsomfattande kampanjen ”För mångfald. Mot diskriminering.”¹⁹ har utvidgats till att även omfatta ungdomar fr.o.m. 2005. Den främjar ett aktivt samhällsengagemang bland ungdomar och en ökade kunskaper om EU:s lagstiftning och politik mot diskriminering.

¹⁹ En femårig europeisk informationskampanj med stöd från kommissionens handlingsprogram mot diskriminering. Mer information finns på webbadressen www.stop-discrimination.info

Kommissionen kommer också att uppmärksamma ungdomars hälsa, till exempel områdena nutrition, övervikt, alkohol och droganvändning, och den kommer att utarbeta strategier för att förbättra ungdomarnas hälsa. Ett europeiskt initiativ för barns och ungdomars hälsa planeras under 2006.

Forskning med särskild inriktning på ungdom kommer att bedrivas inom det sjätte ramprogrammet för forskning rörande de europeiska ungdomarnas attityder, livsstilar och former för samhällsengagemang. Inom det sjunde ramprogrammet för forskning kommer forskning eventuellt att bedrivas för att utröna vilken inverkan ungdomarnas medverkan i den representativa demokratin och i volontärverksamhet har.

Kommissionen kommer att inleda ett offentligt samråd om eventuella EU-insatser på idrottsområdet avseende idrottens fostrande och sociala roll och påverkan på de ungas livsstil.

Åtgärder för att betona ungdomsdimensionen i andra politikområden

- Kommissionen främjar ungdomarnas samhällsengagemang i kampanjen "För mångfald. Mot diskriminering." fr.o.m. 2005.
- Kommissionen inleder ett EU-initiativ under 2006 för att främja ungdomars och barns hälsa.
- Kommissionen inleder ett offentligt samråd om ungdomsidrott under 2005 i syfte att betona den viktiga fostrande och sociala roll som idrotten spelar för ungdomarna.

5. STÖDJA POLITIKEN GENOM PROGRAM

De politiska insatserna till förmån för ungdomen bör även åtföljas av program för att stödja de projekt som uppmuntrar unga att bli aktiva, engagerade medborgare och har som mål att hjälpa dem att utveckla sina möjligheter. Sådana projekt bör utvecklas på lokal, regional, nationell nivå och europeisk nivå.

Det finns ett antal olika gemenskapsprogram för stöd till sådana projekt (se bilaga 4):

- Europeiska socialfonden.
- Europeiska regionala utvecklingsfonden.
- Fonder för landsbygdens utveckling.
- Ungdom och Aktiv ungdom.
- Integrerat handlingsprogram inom livslångt lärande.
- Medborgare för Europa.
- Ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation.
- Programmet Marie Curie.

- Initiativ till europeisk forskningsutbildning.

6. UNGDOMARNAS DELAKTIGHET

I vitboken om ungdomsfrågor föreslås en metod för samråd med ungdomarna i syfte att stödja ungdomarnas och deras organisationers delaktighet.

Europeiska rådet betonade att det fordras ett engagemang av alla aktörer, främst av ungdomsorganisationer, både på regional och lokal nivå, och av arbetsmarknadens parter, för att pakten ska bli framgångsrik. Samråd bör ske med ungdomarna och ungdomsorganisationerna i samband med att det inom de nationella Lissabonprogrammen utformas åtgärder för pakten, och efter genomförandet av dessa. Det är visserligen varje medlemsstats uppgift att fastställa hur den ska göra ungdomarna mer delaktiga, men det bör ske samråd med de nationella ungdomsråden.

Kommissionen har också för avsikt att organisera samråd med ungdomarna om ungdomspolitik, och med Europeiskt ungdomsforum. Samrådet kommer att mynna ut i ett ”ungdomsparlament” som ska hållas under 2005. Som en förberedelse inför detta kommer kommissionen att hålla ett omfattande samråd med unga via Internet och uppmana medlemsstaterna att hålla debatter på nationell nivå. Kommissionen planerar att följa upp ”ungdomsparlamentet” genom att anordna ett årligt möte mellan ungdomar och kommissionsledamöter.

Denna direkta dialog med ungdomarna ersätter inte den sociala dialogen, men är ett värdefullt komplement. Den skulle kunna kopplas till vissa av kommissionens övriga samrådsinitiativ i syfte att främst göra det civila samhället delaktigt i Lissabonmålen.

Åtgärder för samråd med ungdomarna

- Medlemsstaterna samråder med ungdomarna om de åtgärder som vidtas för pakten senast hösten 2005.
- Kommissionen håller samråd via Internet med ungdomarna under 2005.
- Kommissionen håller ett ”ungdomsparlament” under 2005 och följer upp detta med ett årligt möte med ungdomarna.

7. SLUTSATSER

Europeiska ungdomspakten kompletterar den öppna samordningsmetoden på ungdomsrådet, vars syfte är att utveckla ett aktivt samhällsengagemang bland ungdomar, genom att ungdomarnas åsikter beaktas vid utformningen av de politiska åtgärderna inom ramen för Lissabonpartnerskapet för tillväxt och sysselsättning. För första gången kan Europeiska unionen föra en verkligt integrerad politik på området för ungdomsfrågor. Strategin att effektivisera politiken kan omsättas i praktiken under följande betingelser:

- På nationell nivå måste medlemsstaterna i samråd med de unga utforma åtgärder för pakten inom ramen för de nationella Lissabonprogrammen.

- På EU-nivå kommer kommissionen i överensstämmelse med det kommande Lissabonprogrammet att vidta åtgärder på de områden som anges i detta meddelande.
- Kommissionen finner att prioriteringarna för den öppna samordningsmetoden på ungdomsområdet bör bekräftas och befästas.
- Kommissionen kommer att fortsätta ta med en ungdomsdimension i politiken på andra relevanta områden.
- Kommissionen betonar betydelsen hos de program som underlättar ungdomarnas livslånga lärande, rörlighet, entreprenörskap och samhällsengagemang, inom ramen för budgetplanen.
- Det är av avgörande betydelse att det hålls samråd med ungdomarna och ungdomsorganisationerna, och att de görs delaktiga, för att alla åtgärder i detta meddelande ska kunna genomföras.

Kommissionen uppmanar rådet att godkänna dessa slutsatser. Kommissionen kommer att överlämna detta meddelande till Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

BILAGOR

Meddelande från kommissionen till rådet

om Europeiska unionens ungdomspolitik

**Ta tillvara ungdomarnas intressen i Europa –
genomförande av den europeiska ungdomspakten och främjande av ett aktivt
medborgarskap**

Bilaga 1

Europeiska ungdomspakten.

Bilaga 2

Utdrag ur kommissionens förslag till integrerade riktlinjer 2005–2008 som återspeglar Europeiska rådets handlingslinjer för Europeiska ungdomspakten.

Bilaga 3

Gemensamma mål inom den öppna samordningsmetoden på ungdomsområdet.

Bilaga 4

EU-program av relevans för ungdomspolitiken.

Europeiska ungdomspakten

(Bilaga 1 till slutsatserna från Europeiska rådet i Bryssel den 22–23 mars 2005 (7619/05))

Med tanke på den åldrande europeiska befolkningen anser rådet det nödvändigt att låta de unga européerna omfattas av en rad program och åtgärder som helt och hållet faller inom ramen för Lissabonstrategin. Syftet med pakten för ungdomsfrågor är att förbättra unga européers utbildning, rörlighet, yrkesintegration och sociala integration och att bidra till möjligheten att förena yrkes- och familjeliv. Pakten skall garantera samstämmighet mellan de initiativ som skall tas på dessa områden och bilda utgångspunkt för en stabil och kontinuerlig kraftsamling till förmån för ungdomen. För att den skall lyckas krävs medverkan av alla berörda parter, framför allt av ungdomsorganisationer på nationell, regional och lokal nivå och av Europeiskt ungdomsforum, lokala myndigheter och arbetsmarknadens parter.

Europeiska rådet uppmanar unionen och medlemsstaterna att inom gränserna för sin respektive behörighet och särskilt inom ramen för den europeiska sysselsättningsstrategin och strategin för social integration låta sig inspireras av följande handlingslinjer:

Sysselsättning, integration och befordringsmöjligheter

- Det skall sörjas för särskild uppföljning av politik som syftar till att unga människor varaktigt skall integreras på arbetsmarknaden inom ramen för programmet för ömsesidigt lärande om sysselsättning.
- Ökad sysselsättning för ungdomar skall vara ett mål.
- I nationell politik för social integration skall en prioritering vara att förbättra situationen för de mest utsatta ungdomarna, särskilt för dem som lever i fattigdom, och att stödja initiativ för att förhindra att elever slutar skolan i förtid.
- Arbetsgivare och företag skall uppmanas att visa prov på samhällsansvar när det gäller ungdomars yrkesintegration.
- Ungdomar skall uppmuntras att utveckla entreprenörskap, och framväxten av unga entreprenörer skall gynnas.

Utbildning och rörlighet

- Kunskaperna skall motsvara kunskapsekonomins behov och därför bidra till utvecklingen av en gemensam kompetensbas. I detta sammanhang skall insatserna i första hand inriktas på problemet med förtida avhopp ur utbildningssystemet.
- Möjligheterna för studerande att studera en tid i en annan medlemsstat skall utökas.
- Ungdomars rörlighet skall främjas genom att hindren undanröjs för praktikanter, volontärer och arbetstagare och för deras familjer. Vad gäller forskare skall de pågående initiativen inom Marie Curie-programmet stärkas.

- Ett närmare samarbete skall utvecklas mellan medlemsstaterna i fråga om tydliga och jämförbara yrkeskvalifikationer och ett erkännande av icke-formellt och informellt lärande.

Möjlighet att förena yrkesliv med privatliv och familjeliv

- Möjligheten att förena yrkes- och familjeliv skall främjas genom att ansvaret delas mellan parterna, särskilt genom utbyggnad av barnomsorg och innovativa metoder för organisation av arbetet.
- Barnomsorgspolitiken skall granskas mot bakgrund av diskussionerna om kommissionens grönbok om de demografiska förändringarna.

Utdrag ur kommissionens förslag till integrerade riktlinjer 2005–2008 som återspeglar Europeiska rådets handlingslinjer för Europeiska ungdomspakten.

(ur kommissionens meddelande om integrerade riktlinjer för tillväxt och sysselsättning (2005–2008), KOM(2005) 141, 12.4.2005)

Mikroekonomiska reformer

Riktlinje – Främja en mer företagervänlig kultur och ett gynnsamt klimat för små och medelstora företag

- Medlemsstaterna bör förstärka utbildningen i entreprenörskap.

Riktlinje – Öka och förbättra investeringarna i forskning och utveckling

- Medlemsstaterna ska vidareutveckla de åtgärder på olika områden som syftar till att främja företagets forskning och utveckling. Detta kan ske på följande sätt: sörja för att det finns tillräckligt många kvalificerade forskare genom att flera studenter uppmuntras till att söka till vetenskapliga, tekniska och ingenjörsvetenskapliga utbildningsgrenar och genom att förbättra karriärutvecklingsmöjligheterna och rörligheten för forskare mellan nationer och sektorer.

Sysselsättningsriktlinjer

1 Få in och behålla flera människor i arbete och modernisera de sociala trygghetssystemen

Riktlinje – Främja en livscykelinriktad syn på arbete

- Ett förnyat försök att skapa sysselsättningsmöjligheter för unga.
- Minska ungdomsarbetslösheten.
- Undanröja skillnaderna mellan män och kvinnor när det gäller sysselsättning, arbetslöshet och löner.
- Bättre balans mellan arbete och privatliv.
- Tillhandahållande av barnomsorg.

Riktlinje – Sörja för att en arbetsmarknad som är öppen för alla står till förfogande för arbetssökande och missgynnade personer

- Identifiering av behov i god tid.
- Vägledning och utbildning som ett led i personliga åtgärdsprogram.
- Tillhandahållande av de sociala tjänster som är nödvändiga för att stödja missgynnade människors integration på arbetsmarknaden.

Riktlinje – Förbättra förmågan att bemöta arbetsmarknadens behov

- Modernisering och stärkande av arbetsmarknadsinstitutionerna, särskilt arbetsförmedlingarna,
- Större öppenhet när det gäller sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter på nationell nivå och på EU-nivå, så att rörligheten underlättas i hela Europa.

2. Förbättra arbetstagares och företags anpassningsförmåga liksom flexibiliteten på arbetsmarknaderna

Riktlinje – Sörja för en sysselsättningfrämjande utveckling av lönekostnader och andra arbetskostnader

- Översyn av strukturen på och nivån för de indirekta arbetskostnaderna samt av deras inverkan på sysselsättningen, särskilt för de lågavlönade och de som för första gången kommer in på arbetsmarknaden.

3. Öka investeringarna i humankapital genom bättre utbildning och färdigheter

Riktlinje – Utöka och förbättra investeringarna i humankapital

- Avsevärt minska antalet elever som slutar skolan för tidigt.
- Ökat tillträde till grundläggande yrkesutbildning och till utbildning på sekundär- och högskolenivå, inbegripet lärlingsutbildning och utbildning i entreprenörskap.

Riktlinje – Anpassa utbildningssystemen till nya kompetenskrav

- Bättre kartläggning av yrkesmässiga behov och nyckelkompetenser samt förutseende av framtida färdighetskrav.
- Breddat utbud av utbildningsmöjligheter.
- Skapa förutsättningar för genomblickbarhet när det gäller kvalifikationer och för deras faktiska erkännande samt godkännande av icke-formellt och informellt lärande.
- Säkerställande av att utbildningssystemen är attraktiva, öppna och håller höga kvalitetsstandarder.

14 MÅL FÖR ATT ÖKA UNGDOMARNAS ENGAGEMANG

(ur rådets resolutioner av den 25 november 2003 och 15 november 2004)

Delaktighet²⁰

Att öka ungdomars delaktighet genom att införa och stödja åtgärder som gynnar utövandet av ett aktivt medborgarskap och genom att öka deras faktiska delaktighet i det demokratiska livet:

1. Att öka ungdomars delaktighet i samhällslivet.
2. Att öka ungdomars delaktighet i den representativa demokratins strukturer.
3. Att i ökad utsträckning stödja olika sätt att lära sig medverka.

Information²¹

Att bredda informationen för ungdomar genom att förbättra deras tillgång till information för att öka deras delaktighet i det offentliga livet och främja deras utveckling till aktiva och ansvarsfulla medborgare:

4. Att förbättra ungdomarnas tillgång till informationstjänster.
5. Att i större utsträckning tillhandahålla information av god kvalitet.
6. Att öka ungdomarnas medverkan i information till ungdomar, till exempel i utformningen och spridningen av information.

Volontärarbete för ungdomar²²

För att stärka aktivt medborgarskap och solidaritet bland ungdomar bör man på samtliga följande plan vidareutveckla, underlätta, främja och ta fasta på volontärarbete:

7. Man bör uppmuntra utvecklingen av volontärarbete bland ungdomar i syfte att öka medvetenheten om de möjligheter som redan finns, vidga tillämpningsområdena för dessa och höja kvaliteten på dem.
8. Man bör genom att undanröja befintliga hinder underlätta för ungdomar att utöva volontärarbete.

---

²⁰ Rådets resolution av den 25 november 2003 om gemensamma mål för delaktighet och information för ungdomar (EGT C 295, 5.12.2003).

²¹ Se föregående fotnot.

²² Rådets resolution av den 15 november 2004 om gemensamma mål för volontärarbete för ungdomar (13996/04 JEUN 89).

9. Man bör främja volontärarbete i syfte att stärka ungdomars solidaritet och engagemang som ansvarskännande medborgare.
10. Man bör ta fasta på volontärarbete för ungdomar i syfte att bekräfta värdet i den personliga kompetens som på så vis förvärvats och ungdomarnas samhällsengagemang liksom den roll som volontärarbete har för att underlätta övergången från utbildning till arbetsliv och vuxenliv.

Ökad förståelse för och ökade kunskaper om ungdomar²³

För ett lägligt, effektivt och hållbart politiskt beslutsfattande är det viktigt att främja utvecklingen av enhetliga, relevanta och kvalitativa kunskaper på ungdomsområdet i Europa och förutse framtida behov genom diskussion, dialog och nätverksskapande:

11. Både på lokal och regional nivå kartlägga vilka kunskaper som finns på de prioriterade ungdomsområdena, dvs. delaktighet, information och volontärarbete, och genomföra åtgärder för att komplettera, uppdatera och underlätta tillgången till dessa kunskaper.
12. I ett andra skede både på lokal och regional nivå kartlägga vilka kunskaper som finns på ytterligare prioriterade områden av intresse för ungdomsrådet, som autonomi, icke-formellt lärande, kampen mot diskriminering, utbildning, sysselsättning, entreprenörskap, kreativitet, övergången från utbildning till arbetsmarknad, social integration och hälsa, samt genomföra åtgärder för att komplettera, uppdatera och underlätta tillgången till dessa kunskaper.
13. Garantera kvalitet, jämförbarhet och relevans när det gäller kunskaper på ungdomsområdet genom användning av lämpliga metoder och redskap.
14. Underlätta och främja utbyte, dialog och nätverk för att se till att kunskaperna på ungdomsområdet blir synliga och för att förutse framtida behov.

---

²³ Rådets resolution av den 15 november 2004 om gemensamma mål för ökad förståelse för och ökade kunskaper om ungdomar (13997/04 JEUN 90).

EU-PROGRAM AV RELEVANS FÖR UNGDOMSPOLITIKEN

- Europeiska socialfonden stöder projekt inriktade på unga inom områdena sysselsättning, utbildning och social integration.
- De gemenskapsprogram som finansieras genom Europeiska regionala utvecklingsfonden täcker områden för utveckling där projekt inriktade mot ungdomar kan stödjas, till exempel utbildning, universitetsforskning, entreprenörskap, hälsa, kultur och förnyelse av stadsmiljön.
- Enligt förordning (EG) nr 1257/1999 om landsbygdens utveckling kan unga jordbrukare komma i åtnjutande av flera åtgärder: startstöd för att underlätta deras etablering, ökade stödnivåer för ytterligare investering i deras jordbruksföretag och förvärvande av nödvändig kompetens och kunskap via utbildningsåtgärden. Dessa verktyg har även tagits med i förslaget till rådets förordning om stöd för landsbygdsutveckling för nästa programperiod (KOM(2004) 490 slutlig).
- Programmet Ungdom och det föreslagna programmet Aktiv ungdom kommer att bidra såväl till pakten, särskilt på områdena rörlighet, icke-formellt lärande och ungdomars entreprenörskap, som till ett aktivt medborgarskap för ungdomar.
- Det integrerade handlingsprogrammet för livslångt lärande innehåller ambitiösa nya målsättningar för deltagandet i utbildningsprogram på EU-nivå (Comenius, Erasmus och Leonardo da Vinci) och är därför ett viktigt instrument för att genomföra pakten.
- Programmet Medborgare i Europa kommer att ge medborgarna, inklusive ungdomarna, möjlighet att samverka och uppleva kulturell mångfald, och därigenom utveckla en europeisk identitet, och skapa ökad ömsesidig förståelse.
- Ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation kommer att främja ungdomars entreprenörskap.
- Marie Curie-programmet, och den bakomliggande integrerade politiken att göra Europa med attraktivt för forskare, stöder initiativ till utbildning, rörlighet och karriärsutveckling hos forskare, även tidigt i karriären, och främjar ungdomars intresse för vetenskap, teknik och en karriär som forskare.
- Initiativet till europeisk forskningsutbildning har som syfte att stimulera unga människors intresse för vetenskap i primär- och sekundärskolan genom att hjälpa lärarna att få tillgång till och använda bra metoder, vetenskapliga demonstrationer och inlärningsobjekt.

- Kommissionen stöder åtgärder som särskilt är riktade mot missgynnade människors integration – inklusive unga med handikapp, olika etniska grupper, unga kvinnor och ungdomar från missgynnade områden och randområden – i de processer som leder fram till vetenskapliga karriärer.
- I den reviderade strategin för hållbar utveckling kommer utbildning för en hållbar utveckling att uppmärksammas.